

7/17514

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : 84832410-610-[7/17514] 276

6 Mart 2013

16257

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/02/2013 tarihli ve 43452547-120.07-108846 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sayın İlhan DEMİRÖZ tarafından verilen 7/17514 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

Cevap yazısı (4 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Bursa Milletvekili Sayın İlhan DEMİRÖZ tarafından verilen 7/17514 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular:

12 Haziran 2011 seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi olarak iktidarınızda Bursa'ya bakanlığınız görev ve sorumluluğu dahilinde ekonomi alanındaki vaatleriniz şunlar olmuştur:

1. Bursa'nın yeni sanayi stratejisi: Orta ve yüksek teknoloji sektörün üretimini ve ihracatını destekleyeceğiz,
2. Bursa genelinde kirlotici sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini 10 yıla kadar sona erdireceğiz,
3. Deniz ve akarsularımız temiz olacak,
4. İhtisas sanayi bölgeleri; sanayi bölgelerinde de dönüşüm sağlayacağız,
5. Bu çerçevede, mobilya, tekstil, gıda, kimya, makine ve elektronik ihtisas sanayi bölgeleri kuracağız,
6. İlk yerli oto üretimine Bursa öncülük edecek,
7. Yeni nesil otomobiller için özel destekler sağlayacağız,
8. Bursa yerli oto üretiminde AR-GE merkezi olacak,
9. İlk yerli otomobil üretimi için özel çalışmalar gerçekleştirilecek,
10. Bursa çağrı merkezi kurumsal markalar için kritik bir rol üstlenecek,
11. Bursa çağrı merkezi, aynı zamanda istihdama da katkı sağlayacak,
12. Kömür maden rezerviyle önemli bir bölge olan dağ yöresine kömür ayrıştırma ve yüksek kalorili yakıt üretim tesisleri kuracağız,
13. Keles, Harmancık, Orhanlı ve Büyükşehir ilçelerimize yönelik sektörel ve bölgesel teşvik sistemine geçeceğiz,
14. İhracat hedefimiz 75 milyar dolar,
15. Bursa'nın 2010 yılında 10,6 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracatını, 2023 yılında 75 milyar dolara çıkaracağız.

Buna göre;

1. Yukarıda maddeler halinde özetlenmiş Haziran 2011 seçim vaatlerinizin gerçekleşmesi yönündeki çalışmalarınız maddelere ilişkin hangi aşamada?
2. Bu vaatlerinizden gerçekleşerek vatandaşlarımızın kullanımına sunulan projeler nelerdir?
3. Bu vaatlerinizin iktidarınız görev süresi doluncaya kadar gerçekleşmesi yönünde bir planlamanız mevcut mudur?

Cevaplar:

637 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Ekonomi Bakanlığının en önemli görev ve faaliyet alanlarından bir tanesi ülkemizin makroekonomik politika ve hedeflerine ulaşılmasını sağlamak üzere, ülkedeki yatırım potansiyelini harekete geçirerek gerek yerli gerekse de uluslararası sermayeli yatırımların yapılmasına katkı sağlayacak teşvik politikalarını ortaya koymak ve uygulamaktır. Bu anlamda Bakanlığımız doğrudan kamu yatırımı yapan bir kurum olmaktan ziyade özel sektör tarafından gerçekleştirilecek yatırımlara yön vermek ve bu yatırımları teşvik etmek gibi bir işlev üstlenmektedir. Bu çerçevede de ülkemizdeki yatırım teşvik uygulamalarına dayanak oluşturan Yatırımlarda

Devlet Yardımları Hakkında Karar hazırlanmış ve 19 Haziran 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100 üncü yılına yönelik olarak somut ekonomik hedefler ortaya konmuştur. Buna göre, 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer almak, 500 Milyar ABD Doları mal ihracatı, 150 Milyar ABD Doları hizmet ihracatı yapmak ve 25.000 Dolar kişi başına milli gelire ulaşmak hedeflenmektedir. Söz konusu hedeflere ulaşılabilmesi için;

- Yatırım-Üretim-İstihdam-İhracat politikaları arasında bütünlüğün sağlanması,
- İthalata bağımlı olduğumuz ara mallarının ve hammaddelelerinin Türkiye’de üretiminin sağlanması ve
- İhracatımızda, yüksek ve orta-yüksek teknolojiye doğru geçişin sağlanması gerekmektedir.

Ekonomik göstergeler, Türk sanayinin ithalat bağımlılığını azaltacak ve yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünü ihracatını artıracak bir üretim sistemine geçmemizi sağlayacak yatırımlara ivedilikle ihtiyacımız olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, ülkemizin görece az gelişmiş bölgelerinde yatırımların artırılması suretiyle bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının azaltılması da temel makroekonomik politikalarımızdan birini oluşturmaktadır.

Bu hedeflere ulaşmak üzere, özel sektör temsilcisi kuruluşlar başta olmak üzere ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde oluşturulan yeni teşvik sistemi, 4 ana bileşenden oluşmaktadır:

- Genel Teşvik Uygulamaları,
- Bölgesel Teşvik Uygulamaları,
- Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki ve
- Stratejik Yatırımların Teşviki

Bu uygulamalar kapsamında yatırımcılara;

- KDV İstisnası,
- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- Vergi İndirimi,
- Asgari ücret üzerinden hesaplanan Sigorta Primi İşçi ve İşveren Hissesi Desteği,
- Faiz Desteği,
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği ve
- KDV İadesi

destekleri sağlanmaktadır. Söz konusu desteklerin tamamından veya bir bölümünden; yatırımın büyüklüğüne, bölgesine ve konusuna göre değişen oran ve sürelerde yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Yeni destek unsurları olan ve asgari ücret üzerinden hesaplanan Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği, sadece Türkiye’nin sosyo-ekonomik açıdan görece az gelişmiş bölgesi olan 6 ncı Bölgedeki bölgesel, büyük ve stratejik yatırımlar için geçerli olmakta; bir başka yeni destek unsuru olan KDV İadesi desteği ise, 500 milyon TL’nin üzerindeki Stratejik Yatırımların bina-inşaat harcamalarına sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen makro ekonomik hedefler çerçevesinde yeni teşvik sistemine, büyüme potansiyeli olan sektörlerimizin ara malı ithalat bağımlılığını azaltacak, Ar-Ge içeriği yüksek, yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli yatırımları ifade eden “Stratejik Yatırım” kavramını dahil etmiştir. “Stratejik Yatırımlar”, %50’den fazlası ithalatla karşılanan ara

malı veya ürünlerin üretimine yönelik bulunan, katma değeri yüksek belirli büyüklükteki yatırımlardan oluşmaktadır. Ülkemizde yüksek teknoloji ürünlerin üretilmesini sağlayacak

yatırımlar da bu uygulama kapsamında, Türkiye'nin hangi bölgesinde yapılırsa yapılsın yüksek destek yoğunluğu ile desteklenmektedir.

Yeni sistem ile Bölgesel Teşvik Uygulamalarında da birtakım önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamdaki en önemli yeniliklerden biri, bölgesel haritanın yenilenmesidir. Kalkınma Bakanlığı, ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyine ilişkin 61 değişken kullanarak 2011 yılında, "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması" çalışmasını yenilemiş; bu çerçevede "İl Grupları" esasına dayanan bölgesel sistem yerine "İl Bazlı" bölgesel sisteme geçilmiştir. Kalkınma Bakanlığı ile birlikte yapılan çalışmalar sonucunda, 6 bölgeden oluşan yeni bir bölgesel harita oluşturulmuştur. Oluşan yeni bölgesel ayırım çerçevesinde ülkemizin sosyo-ekonomik açıdan görece az gelişmiş konumda bulunduğu tespit edilen 6 ncı bölgesinde yapılacak yatırımlar için, ülke genelinde teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile enerji (kömüre dayalı olanlar hariç) ve kamu yatırımları hariç olmak üzere tüm yatırım konularının Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamında sağlanan desteklerden yüksek yardım yoğunluğu ile yararlanması ve istihdam maliyetinin düşürülmesine yönelik destekler başta olmak üzere bu bölgede, yeni ve cazip destekler sağlanması öngörülmüştür.

Yatırım havzalarının ve kümelenmenin desteklenmesi çerçevesinde;

- Organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlara,
- Aynı sektörde faaliyet gösteren en az 5 yatırımcının gerçekleştireceği ve ortak faaliyet gösterilen alanda dikey veya yatay entegrasyonu sağlayacak yatırımlara vergi indirimi ve sigorta primi destekleri açısından pozitif ayrımcılık yapılarak, bulundukları bölgenin bir alt bölgesinde geçerli olan desteklerden faydalanmaları sağlanmıştır.

Diğer taraftan yeni sistemde, bazı yatırım konuları "öncelikli yatırım" olarak tanımlanmış ve bunların, yatırım yerine bakılmaksızın yüksek yardım yoğunlukları ile desteklenmeleri sağlanmıştır. Denizyolu ve demiryolu taşımacılığı, madencilik, test merkezleri ve rüzgar tüneli yatırımları, belirli alanlarda yapılacak turizm yatırımları, belirli büyüklükteki uluslararası fuar yatırımları, belirli büyüklükteki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar, belirli özellikteki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar, özel sektör tarafından gerçekleştirilecek eğitim yatırımları, bazı kamu kurumları tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar, belirli büyüklükteki otomotiv ana ve yan sanayi yatırımları ve kömüre dayalı enerji üretim yatırımları için oldukça cazip destekler sunulmaktadır.

Yeni yatırım teşvik sistemi dinamik bir yapıdadır. Bu anlayışla süreç içerisinde reel sektör talepleri, ekonomik ve sektörel gelişmeler takip edilmekte ve gerekli görülen düzenlemeler ivedilikle mevzuat düzenlemesine yansıtılmaktadır. Bu kapsamda 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Karar'ında değişiklik yapan 2012/3802 sayılı Karar, 13/10/2012 tarihli ve 28440 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşmasına katkı sağlamak noktasında oldukça önem arz eden motorlu kara taşıtı imalatı ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 2 nci maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik enerjisi üretimi yatırımlarına sağlanacak destek yoğunluklarının artırılmasına yönelik bir düzenleme yapılarak, 15/02/2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, yeni sistemin yürürlüğe girmiş olduğu 2012 yılı Haziran ayından bugüne kadar Bursa ilinde gerçekleştirilmek üzere 130 yatırım projesi teşvik kapsamına

alınmıştır. Söz konusu yatırımlar kapsamında yaklaşık 2 milyar TL tutarında yatırım yapılması ve 4.800 kişilik yeni istihdam yaratılması öngörülmüştür. Sektörel bazda bakıldığında ise projelerin önemli bir bölümü (52 adet) dokuma ve giyim sektöründe yapılırken bunları 16 proje ile otomotiv yatırımları takip etmektedir.

Bakanlığımızca ayrıca Bursa'nın ülkemizin otomotiv üretim ve ihracat merkezlerinden birisi olması sebebiyle otomotiv sektörünün ihracat imkânlarının artırılmasına yönelik çeşitli faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız koordinasyonunda Uludağ İhracatçıları Birliği tarafından 2012 yılında ilki 12-13 Haziran 2012 tarihleri arasında Belaruslu yetkililerin katılımıyla, ikincisi ise 5-6 Ekim 2012 tarihleri arasında Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında gelen bir heyetin katılımıyla olmak üzere otomotiv sektörüne yönelik iki alım heyeti düzenlenmiştir.

2012 yılında alım heyetlerinin yanı sıra Bakanlığımız koordinasyonu ve Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği organizasyonu ile dört sektörel ticaret heyeti düzenlenmiştir. Bu sektörel ticaret heyetlerine ilişkin bilgiler ise şu şekildedir:

- 13-16 Şubat 2012 tarihlerinde Fas'ın Kazablanka ve Marakeş şehirlerine yönelik Otomotiv ve Yan Sanayii Sektörel Ticaret Heyeti
- 13-16 Mart 2012 tarihleri arasında Rusya Federasyonu'nun Kaluga şehrine yönelik Otomotiv ve Yan Sanayii Sektörel Ticaret Heyeti
- 26-29 Mart 2012 tarihleri arasında Beyaz Rusya'nın Minsk şehrine yönelik Otomotiv ve Yan Sanayii Sektörel Ticaret Heyeti
- 25-29 Haziran 2012 tarihleri arasında, Rusya Federasyonu'nun Saint Petersburg şehrine yönelik Otomotiv ve Yan Sanayii Sektörel Ticaret Heyeti

Ayrıca otomotiv sektörünün yurtdışında tanıtım imkânlarının artırılmasına yönelik özel önem taşıyan fuarlara katılımlar Bakanlığımız tarafından desteklenmekte olup 2012 yılı itibarıyla otomotiv sektörüne yönelik 101'i bireysel katılımlı ve 15'i milli olmak üzere, toplam 116 fuar düzenlenmiştir.

İhracatçı firmalarımızın uluslararası rekabetçiliklerinin artırılmasına yönelik 2010/8 sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında Bursa ilimizde 5 adet proje yürütülmektedir. Uludağ Meyve ve Sebze Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından "İyi Tarım Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi", Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği tarafından "Otomotiv Sektöründe Ürün Geliştirme, Ar-Ge ve Proje Yönetimi İyileştirme Eğitim ve Danışmanlık Programı", Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği tarafından ise "Tekstil Teknolojileri İhracat Liderleri Projesi" Bursa ilimizde yürütülmektedir. İhracatçı Birliklerimizin yanında Bursa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yürütülen "Organize Sanayi Bölgesi Tekstil Kümesinde Yer Alan Firmaların İhracat Kapasitelerinin Arttırılması" projesi ve "TSO Organize Sanayi Bölgesi Otomotiv Kümesinde Yer Alan Firmaların İhracat Kapasitelerinin Arttırılması" projesi olmak üzere Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında iki proje daha bulunmaktadır.